DAILY ارادهٔ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۶۳۷

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

لسم کال - درپیمه دوره، ۶۳۷مه گڼه، پر له پسې گڼه ۱۷۰۵ د ۱۳۸۸ لـ د لړم ۲۱ مه - د پنجشنبې ورځ، د ۱۴۳۰ هـ ق د ذیقعده الحرام ۲۴ مه د ۲۰۰۹ د نومبر ۱۲ مه

PROPERTY OF ACKU

اوباما در راه بررسی چهار گزینه برای افغانستان

لوران لوزانو - کاخ سفید روز سه شنبه اعلام کرد، بارک اوباما رییس جمهور امریکا درحالی که به زمان تصمیم گیری دربارهٔ فرستادن هزاران نیروی نظامی دیگر به افغانستان نزدیک می شود، چهار گزینهٔ استراتیژیک را مد نظر قرار داده است.

اوباما این چهار گزینهٔ استراتیژیک را روز چهارشنبه در نشست خود با قوماندانان نظامی ارشد امریکا و تیم امنیت ملی خود بررسی خواهد کرد.

رابرت گیبس سخنگوی کاخ سفید در مصاحبه با خبرنگاران گفت، رییس جمهور امریکا فرصت خواهد داشت، تا با تیم امنیت ملی خود ص۳

بعد از شش ماه چه می شود؟

میرصادقی - اینکه بعد از ششماه چه می شود، پرسشی است که با توجه به اخطارهای امریکا ، بریتانیا، آلمان ، فرانسه و سازمان ملل مبنی بر اینکه اگر رییس جمهور کرزی نتواند، فساد را در ششماه آینده ریشه کن سازد، آنها کمک های نظامی و غیرنظامی خود را بر افغانستان قطع خواهند کرد و امریکاییان این را هم گفته اند، در صورتی که کرزی به این هدف دست نیابد، نیروهای خود را از افغانستان بیرون خواهند کشید؛ چیزی که برای همه در افغانستان مطرح می باشد. این نگرانی برای کرزی زمانی مطرح شد که در شمارش آرای انتخابات دور اول ریاست جمهوری با ادعای تقلب گسترده از سوی کمیسیون شکایات بیش از یک میلیون رای باطل اعلان شد و کرزی با کمبود پانزده هزار رای باید در دور دوم انتخابات رای اکثریت را می برد، اما حریف وی داکتر عبدالله از شرکت در دور دوم انتخابات ابا ورزید و لذا این انتخابات صورت نگرفت و کمیسیون مستقل برگزاری انتخابات کرزی را برنده اعلان کرد و با این اعلان، اوباما رییس جمهور امریکا در اولین تماس تیلفونی با کرزی بعد از اعلان برنده شدن او، بعد از تبریک گویی خاطر نشان ساخت که برای او ششماه فرصت داده می شود که فساد اداری را در دولتش کم کند و در کابینهٔ جدیدش اصلاحات جدی را روی دست گیرد که اگر چنین اقدامی نکند، نه تنها کمک هایش را به افغانستان قطع خواهد کرد، بلکه نیروهای خود را نیز از افغانستان بیرون می کند. اوباما گفت که حاضر نیست، پول و خون امریکاییان را در افغانستان برای دولت فاسدی به مصرف برساند. بعد از امریکا متحدان مقتدر اروپایی او و بالاخره سرمنشی سازمان ملل نیز، به پیروی از امریکا، این اخطارها را تکرار کردند و به این صورت، کرزی را در وضعیت نازک و خطرناکی قرار دادند.

اینکه در دولت افغانستان فساد وجود دارد و سراپای آن را فساد احتوا کرده، هیچ کس شکی ندارد. اما باید گفت که این فساد بیشتر ریشهٔ خارجی دارد؛ زیرا با آمدن خارجی ها در افغانستان فورا برای عدهٔ خاصی معاش های دالری بالا مدنظر گرفته شد و برخ دیگر از ماموران دولتی باید با همان سه هزار افغانی زنده گی می کردند. کمک هایی که خارجی ها به افغانستان کردند، همه از سوی دونرهای این کشورها به انجوهای داده شد که دولت افغانستان نه صلاحیت و کنترولی بر آنها داشته و هر طوری ص۳

دولت آیندهٔ افغانستان و کابوس فساد

در این روزها مسأله مبارزهٔ دولت آیندهٔ افغانستان با فساد بیش از همه گرم است، کارشناسان به این باور اند که شاید جامعهٔ جهانی، در این راستا به وارد کردن فشار بیشتر بر دولت افغانستان متوسل شوند.

شبکهٔ تلویزیونی بی. بی. سی نیز گزارش داد، پیش بینی می شود، حامد کرزی رییس جمهور افغانستان که به تازه گی برای دورهٔ دیگری انتخاب شده است، اعضای دولت جدید خود را تا چند هفتهٔ آینده معرفی کند. انتخاباتی که کرزی در آن انتخاب شد، با فساد لکه دار شده است. حامد کرزی که وعده داده، مشکل فساد را رفع می کند اعلام کرد، به قدرت و پول بیشتری نیاز دارد .

این شبکه از قول باالکس ثایر مدیر پروژهٔ افغانستان و پاکستان در موسسهٔ صلح امریکا گزارش می دهد، به نظر می رسد، برای مقابله کارآمد با فساد در افغانستان، ترکیبی از توان ریاست و ظرفیت لازم است. مبارزه با فساد تنها برای دولت افغانستان نیست، بلکه برای جامعهٔ بین المللی هم هست. برای مثال اگر قرار است که فساد شناسایی شود، باید کارهای تحقیقاتی و استخباراتی زیادی صورت گیرد.

در همین حال، مسألهٔ نبود عزم و ارادهٔ سیاسی در رده های بالاست که باعث می شود، نهادهای موجود در افغانستان که متولی مقابله با فساد هستند، کار خود را انجام ندهند. ص۳

صلیب سرخ افغانستان از ناتو شکایت می کند

کمیتهٔ صلیب سرخ افغانستان در نظر دارد،از ناتو به دلیل حمله به کارکنان این نهاد در ولایت زابل شکایت کند.

به گزارش خبرگزاری ایتارتاس، سازمان صلیب سرخ افغانستان نظامیان ناتو را به حمله به کارمندان دفتر خود در ولایت زابل، متهم می کند.

بر اساس گفته های روز سه شنبه "سلیم وردک " نمایندهٔ سازمان صلیب سرخ افغانستان به خبرنگاران، روز ۷ نومبر در حین عملیات نظامی در منطقهٔ قلات زابل، عساکر خارجی یکی از کارمندان دفتر سازمان را به قتل رسانده و سه کارمند این نهاد را بازداشت کردند.

این در حالی است که روز ۲ سپتمبر سال جاری نظامیان خارجی حاضر در افغانستان برای انجام تفتیش به شفاخانه یی در ولایت "وردک" هجوم برده و کارمندان صحی آن را مورد ضرب و شتم قرار دادند. در ماه اگست نیز سربازان خارجی چند بار شفاخانهٔ سازمان صلیب سرخ ص۳

چالش های دولت آیندهٔ رییس جمهور کرزی

سید حمید کابلی – سرانجام اعلام نظر کمیسیون مستقل انتخابات نتیجهٔ مرحلهٔ دوم را هم مشخص ساخت.

طبق اعلام کمیسیون انتخابات حامدکرزی تنها نامزد باقی مانده برای مرحلهٔ دوم پس از انصراف داکترعبدالله عبدالله به عنوان ریس جمهور جدید کشور تعیین گردید. به نظربرخی از صاحبنظران سیاسی این اعلام موضع کمیسیون به روزهای سراسر بحث و نگرانبار در مورد رهبری سیاسی کشور، پایان بخشید. درهمین حال، بسیاری از رهبران کشورهای عمدهٔ جهان پیام های تبریکیه از جمله بارک اوباما رییس جمهور امریکا، نخست وزیر انگلستان، رییس جمهورفرانسه رهبری جمهوری چین، بان کی مون سرمنشی سازمان ملل متحد..... همه تعیین آقای کرزی را به حیث ریس جمهور آیندهٔ افغانستان تبریک گفتند وایشان را به رسمیت شناختند. باید گفت که چنین استقبالی از انتخاب وی در داخل کشورنیز گرفت. رییس جمهور کرزی ص۳

د ننګرهار د زیتونو فابریکه به د زیتونو ۱۰ تنه اچار او ۴۰ تنه تېل تولیدکړي

د ننګرهار د زیتونو دولتي فابریکه، چې تر دري کلن خنډ وروسته یې د لړم پر ۲۰مه، پر کار پیل وکړ، د روان مني په موسم کې به د زیتونو ۱۰ تنه اچار او ۴۰ تنه خالص تېل تولید کړي.

یاده شوې فابریکه پر ۱۳۲۳ لمریز کال جوړه شوه او په جګړو کې تر زیانمن کېدو مخکې به یې په دې ولایت کې، د زیتونو د څلورو دولتي فارمونو له ۴ زره ټنه زیتونو تېل (غوړي) او له ۴ زره ټنه زیتونو اچار جوړول.

د پژواک خبري اژانس د خبر له مخې، د یادې شوې فابریکې مشر انجنیر غلام ګل د لړم پر ۲۰مه، د دې څرګندونو ترڅنګ دا هم وویل، چې د تېرو جګړو پر مهال یادو شویو فارمونو ته د ټ پاملرنې له امله، فارمونه له حاصلاتو ولوېدل.

هغه زیاته کړه، چې د جګړو پر مهال د فابریکې او یادو شویو فارمونو زیانمن کېدل او بلاخره له حاصلاتو لوېدل، ددې لامل شول چې دري کاله مخکې د فابریکې تولید هم په تېپه ودربږي.

د هغه د څرګندونو له مخې، له ۱۳۸۵ کال راهیسې د یادو شویو فارمونو او فابریکې د بیارغولوهڅې ۳مخ

د هلمند پرسر د امریکا او برېتانیا ترمنځ خبرې روانې دي

برېتانویان له هلمند څخه د وتلو لپاره لس زره افغان ځواکونه روزي

اوسمهال په هلمند کې د ملي اردو د سرتېرو شمېر ۴۲۵۰ تنو ته رسېږي

هلمند د مساحت له پلوه د افغانستان تر ټولو لوی ولایت دی، چې څه باندې یونیم ملیون نفوس لري.

برېتانیا لس زره اضافي افغان ځواکونه روزي، چې په هلمند کې خدمت وکړي او په دې توګه هغه وخت، چې امنیتي چارې د افغانستان ملي اردو ته سپارل کېږي او برېتانوي ځواکونه له افغانستانه وځي ، د دې ولایت امنیت وساتي.

د تاند وېبپاڼې د یوه رپوټ پر اساس، په افغانستان کې د بلوا پر ضد له پلان سره سم، چې د امریکا اوبرېتانیا ترمنځ وربانديې خبرې کېږي، په هلمند کې به برېتانوي او امریکایي ځواکونه د امنیتي چارو مسوولیت نیم په نیم ووېشي، په دې ولایت کې به د افغان عسکرو او پولیسو د روزلو کار چټک کړي او اوولس زره (۱۷۰۰۰) ته به یې ورسوي.

وروسته تر دې چې یوه افغان پولیس، چې برېتانوي روزونکو روزلی و، تېره اونۍ د هلمند په نادعلي ولسوالۍ کې پنځه برېتانوي سرتېري ووژل. هلمند ته د روزنې لپاره د افغانستان د ملي اردو د لس زره نورو سرتېرو د راوستلو مسئلې د دوی لپاره خطرنور هم زیات کړی دی.

د ناټو ترمشرۍ لاندې د نړۍ والو سوله ساتو ځواکونو مرستیال قوماندان برېتانوي جنرال جیم ډوټن د نادعلي تر پېښې وروسته خبرداری ورکړ، چې دې ته ورته پېښې ممکن تکرار شي. هلمند ته لس زره استول کېدونکي افغان عسکر به لومړی د کابل په حربي ښوونځي کې په ابتدايي ډول وروزل شي او بیا به هلمند ته ولېږل شي. اوسمهال په هلمند کې د ملي اردو د سرتېرو شمېر ۴۲۵۰ تنو ته رسېږي، چې له هغو سره ۲۸۰۰ پولیس ۳مخ

قانونیت و مشروعیت نظام

ص۲

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

هېواد له سړي تښتوونکو څخه وژغورئ!

په عمومي سطحه په افغانستان کې په دې وروستیو کلونو کې، د بشري جنایتو کچه ډېره لوړه شوې او ورځ تر بلې د لوړېدو په حال کې ده. نړۍ واله ټولنه، په تېره بیا د بشري حقونو ډلې تل دا ناري وهي، چې په افغانستان کې بشري حقونه تر پښو لاندې کېږي، خو په دې برخه کې هېڅ ډول عملي ګامونه نه دي پورته کړي او افغان دولت خو بیا په دې برخه کې ببخي معاف دی، ځکه دولت د تېرو اوو کلونو په بهیر نه یوازې پر دې نه دي توانېدلي، چې د بشري جنایتونو مخه ونیسي، بلکې په اداره کې یې د یو شمېر بشري ضد ځېرو په ګومارلو سره، د دې شومې پدیدې د ودې او پرمخیون زمینه هم برابره کړې. بشري جنایتونه هم ببلابېل ډولونه لري، ځینې یې د بښنې وړ وي او ځینې بیا ببخي داسې وي، چې په هېڅ صورت کې د بښنې وړ نه وي. د همدې دویمې ګټګوري جنایتونو په ډله، یو هم سړي تښتونه (اختطافګري) ده، چې نن ورځ خپل اوج ته رسېدلې ده. اوسمهال خو به داسې ورځ نه وي، چې په هېواد کې د تښتونې یوه نه یوه پېښه رامنځته نشي، چې دې حالت زمونږ د ډېرې هېوادوالو ژوند له ګوابښ سره مخ کړی دی. په عمومي توګه د سړي تښتونې ګوابښ تر ډېره بریده زمونږ یو څه بډای، شتمن او سوداګر قشر ته متوجه دی او په افغانستان کې د هغوی د ژوند هره ورځ له اندېښنو ډکه تېرېږي، هغوی په ډاډه زړه خپل کاروبار نشي کولی او هره شېبه د خطر احساس کوي. خو له ټولو سره سره یوه بله لوېه ستونزه، چې په دې وروستیو کې خپل اوج ته رسېدلې ده، هغه د بنځو او نجونو تښتونه ده، چې تر تښتونې وروسته په بېرحمانه ډول پر هغوی ناروا جنسي تېري ترسره کېږي او آن داسې پېښې هم رامنځ ته شوې، چې یوه بنځه تښتول شوې، لومړی پرې ډله ییز جنسي تېری شوی، بیا د همدغو وحشي کسانو له خو خو خلې پر نورو کسانو پلورل شوې ده. په دې وروستیو کې دا ډول پېښې ببخي ډېرې شوې دي او بنځې په تېره بیا پېغلې نجونې د دغه ستر او وحشي ګوابښ ښکار ګرځي او نشي کولای چې په ډاډه زړه له یوه ځایه بل ځای ته په ځاني یا یوازې توګه تګ وکړي. نو په داسې یو حالت کې د باور مسئله هم خپل ارزښت له لاسه ورکوي او څوک پر چا باور هم نشي کولای، ځکه ډېر ځله د باور په چارچوب کې هم دغه ډول ناوړې پېښې رامنځته شوې دي. اوس دلته دا پوښتنه پیدا کېږي، چې ولې د داسې فاسدو او ورانکارو خلکو، چې ټولنه یې له ستر ګوابښ سره مخ کړې، مخه نه نیول کېږي او ولې ورځ په ورځ د دوی شبکې غوړېږي او وده کوي، نو طبعاً په ځواب کې سړی ویلای شي، چې په یوه هېواد کې یوه فاسده او ورانکاره شبکه

هغه وخت بنه وده کوي، چې دولتي ملاتړ یا په بله وینا په دولت کې ټینګې پایې ولري او څو چې دا پایې له منځه لاړې نشي، د ورانکارې او فاسدې ډلې له منځه تګ هم ناشونی دی، خو که چېرې دغه ستر ګوابښ چې زمونږ ټولنه ورسره مخ ده، همداسې دوام وکړي، ټولنه به له یوه لوی بحران او ناورین سره مخ کړي، نو په دې صورت کې دولت ته پکار ده، چې د خپل اسلامي، ملي او وجداني مسوولیت په ترسره کولو سره د دغه ستر ناورین او ګوابښ مخه ونیسي او مجرمینو ته یې سخته سزا ورکړي، څو خلك وکولای شي، په ازاده توګه خپل ژوند او کاروبار وکړي او ټولنه د دغو پلیتو وایروسونو له شره خلاصه شي.

قانونیت و مشروعیت نظام

نگارنده: دکتوراندس م. نبی هیکل

با اعلام رییس جمهوراز سوی کمیسیون مستقل انتخابات، هم بحث قانونیت و هم بحث مشروعیت، در حلقه های سیاسی اوج گرفته است.

این بحث ها، با بحث در مورد هدفی که انتخابات برای دستیابی به آن تدویر می گردد، پیوند ناگسستنی دارد؛ زیرا انتخابات و سیلهٔ رسیدن به آن هدف می باشد. به عبارت دیگر، انتخابات باید در مطابقت با قانون به انتخاب رییس جمهور یا نماینده گان مردم منتهی گردد. هر نوع انتخابات بر اساس هر نوع قانون، به این ترتیب قانونیت می یابد و به همین دلیل، مسألهٔ مشروعیت مطرح می گردد. در حالی که برای قانونیت اساس قانونی نیاز است، مشروعیت به بنیاد دیگری غیر از قانونیت نیز، نیاز دارد.

مشروعیت عبارت از قابل پذیرش بودن رهبر یا هیأت رهبری(ایلیت سیاسی) توسط آنانی می باشد که رهبری می شوند. مشروعیت رهبری و نظام از این اصل منشاء می گیرد که دموکراسی بر بنیاد اصل حاکمیت مردم استوار است. پیمانهٔ دموکراتیک بودن رهبری و اداره، تنها به وسیلهٔ رای گیری تعیین نمی گردد؛ زیرا پاسخگویی دوره یی ایلیت سیاسی از راه انتخابات عمومی به خواست های مردم برای دموکراسی و حاکمیت مردم بسنده نمی باشد. آنانی که با علم رهبری و اداره آشنا اند، می دانند که رهبری و اداره باید ابتکارات جامعه را در نظر گیرد. کنترول قدرت و باز بودن سیستم برای مشارکت عامه ضروری دانسته می شود. برای صراحت موضوع، مثال هایی را از بحث قانونیت تذکر می دهم.

مادهٔ ۱۵۶ قانون اساسی دو وظیفهٔ مهم: ۱) اداره و ۲) نظارت بر هرنوع انتخابات و ریفراندم را بر عهدهٔ کمیسیون مستقل انتخابات می گذارد و بر انجام این وظایف، شرط مطابقت با احکام قانون را می گذارد. این کمیسیون باید احکام قانون انتخابات را رعایت نماید. در حالی که کمیسیون مستقل انتخابات بر اساس حکم میتاقانون یا قانون مادر ایجاد و صلاحیت اداره و نظارت بر انتخابات و ریفراندم به آن تفویض گردیده؛ اساس صلاحیت کمیسیون شکایات انتخاباتی را قانون مادون (قانون انتخابات) تشکیل می دهد. این مورد برخلاف هیرارشی قانون است. اساس صلاحیت تصمیم گیری کمیسیون شکایات بدین ترتیب در قانون اساسی قرار ندارد؛ در حالی که صلاحیت آن بالاتر از صلاحیت کمیسیون انتخابات می باشد. مادهٔ اول قانون انتخابات ابراز می دارد:" این قانون به تأسی از حکم مادهٔ سی و سوم قانون اساسی افغانستان به منظور تنظیم امور انتخابات در کشور وضع گردیده است."

مادهٔ ۵۲ قانون انتخابات که ترکیب کمیسیون شکایات انتخاباتی را تعیین می کند، در بند سه، حاکمیت خارجی را به رسمیت می شناسد و در بند ۶، تصامیم کمیسیون را بحیث حکم نهایی می شناسد. در چنین مورد از یک سو اصل محاکم ثلاثه نادیده گرفته می شود و از سوی دیگر، هم قانون اساسی و هم قانون انتخابات در رابطه به مسوولیت جوابدهی کمیسیون شکایات انتخاباتی، سکوت اختیار کرده اند. این حقیقت، صلاحیت کمیسیون را در ورای قانون قرار می دهد. صلاحیت کمیسیون از قانون اساسی ناشی نمی گردد و میکانیزم رسیده گی به شکایات در این صورت فاقد قانونیت و مشروعیت می باشد. مادهٔ ۴۹ قانون انتخابات" اعلام نتایج تصدیق شدهٔ انتخابات را در هرحوزهٔ انتخاباتی.... بعد از آنکه طرزالعمل های شمارش تکمیل و کلیه شکایات در ارتباط به رای گیری و شمارش توسط کمیسیون شکایات انتخاباتی مورد رسیده گی قرارگرفت... "حکم می نماید. استفاده از قرعه کشی در رسیده گی وآرای مردم، نه تنها فاقد مبنای قانونی می باشد، بلکه برخلاف نورم هایی می باشد که اتخاذ تصامیم بر مسایل عامه، بخصوص باید آنها را در نظر گیرد. یعنی اصل برخورد محتاطانه با معلومات و موضوعی که در مورد آن تصمیم اتخا می گردد. کمیسیون شکایات انتخاباتی، اصل دوم را که در اصطلاح فرانسوی " دیتورنیمینت دی پووایر" نامیده شده نیز، نادیده گرفته است. این اصل، استفادهٔ سوء از صلاحیت را منع قرار می دهد.

اکنون که نتایج انتخابات از سوی کمیسیون مستقل انتخابات اعلام گردیده و موضوع شفافیت رسیده گی به شکایات می تواند مطرح گردد، مرجع بالاتر وجود ندارد تا: ۱) شکایات ناشی از برخورد کمیسیون را مورد بررسی قرار دهد و ۲) مبانی قانونی تصامیم کمیسیون را بر اساس احکام قانون اساسی بررسی نماید. بند ۴ مادهٔ ۵۲ دست کمیسیون شکایات انتخاباتی را در ترتیب طرزالعمل و نحوهٔ رسیده گی به شکایات باز می گذارد و هیچ شرط قانونی را پیش بینی نکرده است.

مادهٔ ۱۵۷ قانون اساسی بر تشکیل کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی مطابق به احکام قانون..." حکم می نماید، مگر این مرجع که اعضای آن بر اساس حکم مادهٔ ۱۵۷ از سوی رییس جمهور به تایید ولسی جرگه تعیین می گردند، تا هنوز تشکیل نگردیده است. مادهٔ ۱۲۱ در اساس در تضاد منطقی با مادهٔ ۱۵۷ قرار دارد. در حالی که عدم موجودیت چنین کمیسیون، راه را برای انارشی در تطبیق و تعبیر از قانون وا ستفادهٔ سیاسی از قانون، هموار می سازد؛ مادهٔ ۱۲۱ ایلیت سیاسی را دست باز می دهد.

اصل بنیادی این است که فردی مسوولیت جوابگویی را باید دارا باشد. توجه را به دو نورم بحیث کود می توان جلب کرد. نورم نخستین این است که هیچ صلاحیتی بدون مبنای قانونی نمی تواند، وجود داشته باشد و نورم دومی به ما می گوید که هیچ صلاحیتی بدون مسوولیت وجود ندارد. هرگاه قرار باشد که به قول کمیسیون مستقل انتخابات، کارمندان موقت مسوولیت تخطی ها و تقلب ها را بر عهده کشند، ایلیت تصمیم گیرنده که صلاحیت رهبری، نظارت و کنترول را برعهده دارند، مادام العمر بری الذمه خواهند بود و هر بار مادون ها به جای رهبران به خاطر هر تخطی از قانون مجازات خواهند شد. مسوولیت اساسی کمیسیون آن گونه یی که مادهٔ ۱۵۶ قانون اساسی حکم می نماید، شامل اداره و نظارت می شود و مسوولیت ناکامی کمیسیون را رهبری کمیسیون باید برعهده گیرد. گذشته از آن، مسوولیت اجرایی کارمندان موقت، مسوولان مرکزی و محلی کمیسیون را نه از صلاحیت آنان و نه هم از مسوولیت آنان فارغ نمی سازد. مثال یک شرکت ساختمانی را در نظر می گیریم که کار ساختمان یک عمارت را بر عهده می گیرد و برای پیشبرد کار، کارگران روز مزد (موقت) را نیز استخدام می نماید. هرگاه کار ساختمان به این یا آن دلیل، مورد بازخواست قرار گیرد، مسوولیت ساختمان بر دوش شرکت خواهد بود. در قضیهٔ انتخابات، این کمیسیون است که وظایف اداره و نظارت از انتخابات را که قانون اساسی در مادهٔ ۱۵۶ به آن سپرده است، نتوانسته انجام دهد. برای استعفا یا برکناری هیأت رهبری کمیسیون دلیل بهتر از این نمی تواند وجود داشته باشد. ملت حق دارد، برای حفاظت از آرای خود، تامین انتخابات عادلانه، آزاد و شفاف، صلاحیت های قانونی رابه افراد شایستهٔ مدیریت و رهبری تفویض نماید. وقتی صلاحیت ترتیب میکانیزم ها، طرزالعمل ها و .. مطابق قانون از زمرهٔ صلاحیت های کمیسیون می باشد، مسوولیت رهبری، اداره و نظارت ناسالم و این ناکامی افتضاح آمیز نیز، بر شانه های کمیسیون قرار می گیرد.

رهبری کمیسیون باید خود از نگاه اخلاق سیاسی و و جدانی از وظایف شان استعفاء دهند. کمیسیون باید به یاد آورد که از یک سو مسوولیت و صلاحیت لازم را دارا بوده و از سوی دیگر، فراهم آوری شرایط برای انتخابات عادلانه و شفاف را به مردم وعده داده بود. انتخابات ۱۳۸۸ ثابت کرد که کمیسیون بر وعدهٔ خود نتوانست وفا کند و از لحاظ اسلامی تعهد، موجب مسوولیت می گردد.

بیایید بپرسیم کمیسیون انتخابات کدام افتضاح را بالاتر از افتضاح انجام شده می تواند تصور کند تا بتواند، خود را مسوول و معزول بپندارد؟

افغانستان در واقعیت امر، درگیر بحرانی می باشد که از سویی از فقدان ص۳

اوباما په کابل کې لوی بدلون غواړي

رحیله امیری

کرزي او اوباما په ټاکنوکې د ډېرو درغلیو تر کېدلو وروسته د نړۍ والې ټولنې د حل له هغې لارې سره، چې په کابل کې میندل شوې، موافقه وکړه او په رسمي ډول یې په ټاکنوکې د کرزي د بریالیتوب بنه هرکلی وکړ.

د امریکا ولسمشر اوباما وویل، که څه هم د ټاکنو په لړ کې ډېره ګډوډي وه، خو د ټاکنو د لړۍ پر پایلو او د افغانستان له قوانینو سره د هغو پر سمون یې خوشحالي څرګنده کړه.

همدا شان د سپینې مانۍ ویاند رابرت ګیبس هم وویل، چې کرزی پرته له کومه شکه د افغانستان مشروع ولسمشر دی.

دا هغه دیپلوماسي څرګندونې وې، چې د هغو په واسطه د امریکا حکومت ښیي، چې کرزي ته په راتلونکي کې هم، له طالبانو او له القاعدې سره په مبارزې او د افغانستان د بیارغونې په چارو کې د متحد ملګري په ستر ګه ګوري او په عین وخت کې د امریکا حکومت غواړي، چې کرزی سر له اوسه پر ډېرې کارونو مکلف کړي. دا د دې لپاره چې څه ناڅه بنه حکومت داري وکړي، اوهمدا ډول د امریکایانو په غوښتنه د رشوت او اختلاس پر وړاندې مرکزي کمېسیون جوړکړي، چې د افغانستان ټول حکومتي مامورین د هغه پر وړاندې مسولیت ولري.

اوباما له کرزي سره د مبارکۍ د ویلو پرمهال د تېلفوني خبرو په ترڅ کې ویلي، چې اوس باید په افغانستان کې

نوی فصل پرانیستل شي. په دې نوي فصل کې به په مسولانه ډول حکومتداري، د رشوت، اختلاس او نشه یي توکو د قاچاق پر وړاندې څرګند او لاشدید اقدام. اوبه ګډه سره د افغانستان د امنیتي ځواکونو ګړندۍ بیارغونه شامله وي او دلسې بربښي، چې د کرزي د کابینې لست ته هم د امریکا د متحدو ایالتونو حکومت د انتقاد په سترګه ګوري او ګومان کوي چې ایا مهم وزارتونه لکه دفاع او کورنیو چارو وزارتونه به، د بدل او د خپل ایا خلې پاکل کېدو د مزد په توګه، خپلو ملګرو ته ورکړي او کنه؟

که له یوځې پلوه که د افغانستان پر وړاندې د اوباما سیاست ته وکتل شي، له اوږدې مودې راهیسې امریکایي جنرال مک کرېستل، دې هېواد ته د نوروځلو پښت زره عسکرو دا ستولو غوښتنه کړې ده، خو په اوباما، نه د خپل هېواد د جمهوریت غوښتونکیود ګوند ټینګارونو او نه د افغانستان د

۳مخ ټاکنو ګډوډیو کومه اغېزه

بعد از شش ماه چه ...

که دل این انجوها می خواست، همانگونه عمل می کردند و حسابدهی خود را فقط به خارجی ها داشتند، چیزی که هم اکنون در این وضعیت تغییری به وجود نیامده و مثل گذشته برخورد صورت می گیرد. در مقرری ها هم خارجی ها دست بالایی داشتند و فقط آنها بودند که در این مورد، نظر اولی را می دادند به این گونه باید دلیل اصلی حاکمیت فساد در افغانستان، نحوهٔ برخورد این چنینی بوده باشد و دلیلی وجود ندارد که این وضعیت از بین برود: افرادی که در رده های بالای قدرت قرار دارند، اکثر شان در گذشته پر از فساد بوده و در هر سه قوه این فساد بیداد می کند و دولت گذشتهٔ امریکا در برابر چنین مقرری های هیچ گونه واکنشی از خود نشان نمی داد. اما دموکرات ها که افغانستان را به عنوان محور اصلی سیاست های شان قرار داده اند، می خواهند بیشتر از بیش در این مبارزه، جمهوریخواهان را در افغانستان ناشایسته و ناکارا نشان بدهند و برد بعدی خود را در انتخابات آن کشور تضمین نمایند؛ لذا از همان روزهای اول معلوم بود که آقای اوباما و تیم او چون جوبایدن، کلنتن و هولبروک از دستیابی کرزی به قدرت چندان خوشنود نیستند و جدل های سختی با کرزی داشتند. اینکه با چنین وضعیتی امریکاییان و اروپایی ها چنان سنگ کلاتی را در برابر کرزی می گذارند و ضرب الاجل شش ماه را عنوان می کنند، خود به خود نشان می دهد که اینان بعد از شش ماه نظر دارند، تا تغییرات دیگری در افغانستان به وجود بیاورند. دولت ایتلافی، برگزاری لویه جرگه، شرکت دادن برخی از طالبان در قدرت بعدی و بعد از اتحاد همه، برگزاری انتخابات از مسایلی است که پیش بینی می شود که در افغانستان صورت خواهد گرفت و اینکه در تحولات بعدی آقای کرزی حضور خواهد داشت یا نه، می توان شک کرد؛ چون با تمام این فشارها اکنون مسألهٔ برادرش که می گویند در مواد مخدر و فساد اداری دست دارد نیز، مطرح شده و کرزی را از این منظر هم زیر فشار بیشتر قرار داده است؛ اما اینکه بعد از شش ماه چگونه الترناتیفی در برابر کرزی قرار خواهند داد، تا حال روشن نیست و کرزی نیز با وضعیت جدید آشنایی کامل دارد و تلاش خواهد کرد، تا در این مورد با امریکاییان در هماهنگی عمل کند. از حالا کرزی و اطرافیان او تلاش می کنند، تا این ضرب الاجل را تغییر دهند و راه را برای ادامهٔ این حکومت باز نگهدارند. اما اینکه تصمیم نهایی امریکاییان و اروپایی ها در ادامهٔ حکومت کرزی بعد از شش ماه چه خواهد بود، برای کسی روشن نیست، مگر بسیاری از اظهار نظرها نشان می دهد که امریکاییان می خواهند، تا در دولت بعد از شش ماه کرزی حضور نداشته باشد. اما این را امریکاییان می دانند که کرزی با تمام ناکارایی های دولتش بازهم کرزی هشت سال پیش نیست و تا حدی در جنوب هواخواهانی دارد و مخصوصا آمدن طالبان و در حاکمیت شرکت کردن، کار هر کسی نیست.

قانونیت و مشروعیت ...

حاکمیت قانون ناشی می گردد. این دشواری تا حدی ناشی از سهل انگاری قانونگذار و تاحدی هم از برخورد تنگ و حزبی نیروهایی ناشی می گردد که مسوولیت تطبیق قانون را بر دوش دارند. دانش مسلکی قانونگذار، موجودیت ارادهٔ استفاده از متخصصان امور و یا بحث وسیع روشنفکری بر چنین مسایل را در چنین موارد می توان، ضروری و سودمند دانست.

استقلال کمیسیون مستقل انتخابات نیز، مورد سوال جدی قرار دارد. این کمیسیون مقدم بر همه، سیاسی و حکومتی می باشد و در وابستگی آن، از نگاه اقتصادی نیز شکی وجود ندارد. از نگاه سیاسی، کمیسیون یک مرجع جانبدار است؛ زیرا در ترکیب آن، افراد خارجی فعالیت دارند و در موضعگیری ایدیولوژیک خود، لیبرال است. کمیسیون یک مرجع حکومتی بوده و رهبری آن توسط رییس جمهور تعیین می گردد. از نگاه مسلکی نیز، اعضای رهبری کمیسیون افراد مسلکی نبوده و از برخورد مسلکی نیز برخوردار نیستند. انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی گواه بر این حقایق است.

پس از برزسی کوتاه از انتخابات بحیث میکانیزم یا طرزالعمل انتخاب رییس جمهور یا نماینده گان مردم، این سوال مطرح می شود که هدف اساسی از تعیین رییس جمهور یا نماینده گان مردم چیست؟ این هدف را قانون اساسی در مادهٔ چهارم چنین بیان می نماید: "حاکمیت ملی در افغانستان، به ملت تعلق دارد که به طور مستقیم یا توسط نماینده گان خود آن را اعمال می کند." و حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را برای هر افغان واجد شرایط در مادهٔ سی و سوم تضمین می نماید. فراهم آوری حق متذکره برای مهاجران مقیم ایران، پاکستان، اروپا و امریکا، از وظایف دولت (حکومت ج.ا.ا.) می باشد. مادهٔ ۳۹ قانون اساسی نیز، حمایت از حقوق اتباع افغانستان را در خارج از کشور، وظیفهٔ دولت می داند.

آیا انتخابات به تحقق مادهٔ چهارم کمک کرده است؟ چگونه می توان از راه تحقق حق انتخاب کردن و انتخاب شدن، به هدف حاکمیت ملی دست یافت؟

مادهٔ ۶۱ برای تعیین رییس جمهور" کسب اکثریت بیش از پنجاه فیصد آرای رای دهنده گان از طریق رای گیری آزاد، عمومی، سری و مستقیم..." را شرط می گذارد. این شرط پنجاه جمع یک فیصد آرای رای دهنده گان می باشد، نه ۵۰ فی صد جمع یک آرای ریخته شده به صندوق های رای. هرگاه چنین باشد، با حصول ۵۱ درصد رای از مجموع یکصد رای ریخته شده در انتخابات یک جامعهٔ مفروض باید بتوانیم، رییس جمهور یک کشور را برگزینیم. در این حالت، رییس جمهور، رهبر انتخابی گروپ خواهد بود. در اینجاست که مسألهٔ مشروعیت انتخابات برجستگی می یابد.

قانون اساسی در مورد قید رای دهنده گان واجد شرایط رای دهی سکوت کرده است و قانون انتخابات در مادهٔ دوم و سوم حق رای و برابری را و در مادهٔ سیزدهم شرایط حق رای دهی را مشخص می سازد. اما این حقیقت را از نصوص مواد قانون می توان استنباط کرد که تمثیل حاکمیت ملی، مستلزم تامین حد اقل بیش از اکثریت نفوس واجد شرایط رای دهی می باشد. در این صورت، هم ارادهٔ ملی انعکاس می یابد و هم حق رای دهی امکان تحقق می یابد. بدون شک، انتخابات بهترین راه تامین مردمسالاری یا حاکمیت ملی می باشد، در صورتی که انتخابات به آن منتهی گردد. حال که رییس جمهور برای ملت معرفی شده است، مسألهٔ مشروعیت مقام و نظام مطرح است.

مشروعیت نه تنها از رای اکثریت (قابل پذیرش بودن برای مردم) ناشی می گردد، بلکه اعضای رهبری سیاسی / اداری و عمکردهای آنان محک و معیار نخستین سنجش مشروعیت، قواعد اتخاذ تصامیم جمعی معیار دومی سنجش مشروعیت و معیار سومی سنجش مشروعیت عبارت از باور و اعتماد مردم بر اصول تقنینی جامعهٔ سیاسی و این عبارت است از حاکمیت قانون، دموکراسی سیاسی و وفاداری دستگاه حکومتی.

رییس جمهور کنونی، محصول شرایط مشخصی می باشد. این نتیجه را " بدیل ناچار" آنچه می توان دانست که در نظر بود. اصل مهم این است که مشروعیت تنها از انتخابی بودن مقام ناشی نمی گردد، حتا اگر مقام مورد بحث با ۱۰۰ درصد آرای مردم نیز برگزیده شده باشد و دموکراسی را نیز به داشتن مقام های انتخابی نمی توان خلاصه کرد. به دلایلی که گفته شد، مشروعیت ایلیت سیاسی آینده به اقدامات مهم اصولی بستگی دارد.

اوباما په کابل کې لوی بدلون ...

درلوده. دی پر دې ټینګار کوي، چې په دې هکله باید دې، له امنیتي سلاکارانو او د پوځ له مشرانوسره سلا مشورې وشي.

له ټاکنو څخه د ډاکتر عبدا لله په شاکډل اوپه رسمي توګه د کرزي د بریا اعلامېدل، د کارپوهانو په اند د امریکا لپاره دوې معنا لرونکې نتیجه ده. له یوې خوا کرزی، سره له دې، چې بیا قدرت ته رسېدلی، له سیاسي پلوه کمزورې شوی اودبته به چمتو وي، چې له رشوت او اداري فساد سره په مبارزې او د سیاسي سمونونو د راوستلو په برخه کې د امریکا فشارونو ته غاړه کېږدي. له بلې خوا د افغانستان په اړه د اوباما د ستراتیژۍ بڼا په دې پورې اړه لري، چې آیا کرزي د بدلون د راوستلو اراده لري او وبه کولای شي، چې د هغو نتیجې امریکا ته وښيي؟

د ستراتیژۍ او د نړۍ والو څېړنو د مرکز د غړي، کارین فون هیپل په نظر، دا به تر ټولو بده وي، چې کارونه لکه د اوس په څېر دوام ومومي، ځکه چې په هغه صورت کې به د امریکا متحد ایالتونه د یوه نامشروع اختلاسګر حکومت د ملاتړ په توګه حیران وي، چې څه وکړي او په هغه صورت کې به افغانستان ته د امریکایانو د نور پوځ د استولو موضوع، چې اوس پکې زړه نازړه دی، بېخي له منځه لاړه شي.

امریکاییان و تسلیحات اتومی ...

در حال حاضر بین۶۰ تا ۱۰۰سلاح هسته یی است.

پاکستان اولین بار پس از اعلام خود به عنوان قدرت هسته یی در سال ۱۹۹۸پنج بم هسته یی را آزمایش کرده است.

دولت پاکستان انگیزهٔ اصلی خود برای پیگیری فعالیت‌های اتومی را ایجاد تعادل هسته یی در برابر دولت هند، عنوان کرده است.

این درحالی است که در اصل بازدارنده گی اتومی نه تنها موفق‌ترین استراتیژی برای مبارزه با بی‌ثباتی و ناامنی در منطقهٔ آسیای مرکزی و جنوبی نیست، بلکه خود ممکن است، حتا بسترساز شکل‌گیری مسابقهٔ تسلیحاتی(Arms Race) گسترده در این حوزه گشته و ثبات و امنیت منطقه را با تهدیدات جدی مواجه سازد.

دولت آیندهٔ افغانستان و کابوس ...

رییس جمهور، کابینهٔ وی و محاکم افغانستان باید در روند ریشه کنی فساد نقش ایفاء کنند، اما واقعیت این است که برخی از نهادهای مسوول مبارزه با فساد، خود مسوول فسادهایی هستند که رخ می دهد. این نهادهای متولی باید استقلال داشته باشند، تا با فساد مقابله کنند.

از سوی دیگر، وجود شریک استراتیژیک برای جامعهٔ بین المللی در داخل کشور افغانستان ضروری است. جامعهٔ بین المللی باید به دولت افغانستان فشار وارد کند و همچنین باید ازمنابع خود به عنوان ابزاری برای ریشه کنی این فساد استفاده کند. یکی از این منابع، استخباراتی است که جامعهٔ بین المللی دراختیار دارد. اگر غرب واقعا بخواهد، ازاین منابع استفاده کند می تواند، موفق شود، اما اگر دربارهٔ فشار وارد کردن به دولت افغانستان فقط صحبت کند، موفقیت آن بعید است.

اوباما در راه بررسی چهار گزینه ...

دربارهٔ این چهار گزینهٔ بحث و گفتگو کند.

گیبس با این حال، از اشاره به جزییات این چهار گزینهٔ استراتیژیک برای افغانستان خودداری کرد.

اما وی از گزارش های منتشر شده دربارهٔ اینکه اوباما پیشتر در مورد فرستادن ۴۰ هزار نیروی دیگر به افغانستان پس از هشدار جنرال استنلی مک کریستال قوماندان نیروهای امریکایی در افغانستان درمورد با شکست رو به رو شدن استراتیژی واشنگتن در افغانستان، تصمیم گیری کرده است.

گیبس تصریح کرد، هرکس که بگوید، رییس جمهور امریکا درمورد استراتیژی خود در افغانستان تصمیم گیری کرده است واقعیت را نمی گوید. اوباما هنوز در این باره تصمیم گیری نکرده است.

منبع گزارش های منتشر شده در این باره هنوز مشخص نشده است.

کاخ سفید اعلام کرده، شمار نیروهای امریکایی مستقر در افغانستان، یکی از دلایل بازنگری اوباما در سیاست خود در قبال این کشور است.

روزنامهٔ مک کلاچی McClatchy نیز نوشت، اوباما درحال بررسی فرستادن ۳۰ هزار عسکر دیگر به افغانستان است .

با این حال، جنرال استنلی مک کریستال قوماندان نیروهای امریکایی در افغانستان، محافظت از غیر نظامیان افغان را به عنوان بخش اصلی ماموریت نظامی در افغانستان نام برده است.

مک کریستال در استراتیژی خود همچنین بر مجبور کردن جنگجویان در پاکستان به منظور مشارکت آنها و شرکای شان در یک ایتلاف نظامی تاکید کرده است.

یک مقام دفاعی امریکا گفت، جنرال مک کریستال که از سابقهٔ حضور در نیروهای ویژهٔ امریکا برخوردار است، تاکید کرد، محافظت از غیرنظامیان عامل کلیدی در موفقیت است.

بر بټانویان له هلمند څخه د وتلو لپاره ...

هم فعالیت لري. خو که له دغو خواکونو سره لس زره نور افغان سرتېري یوځای شي، شمېر به یې اوولس زرو ته ورسېږي.

صلیب سرخ افغانستان از ناتو شکایت ...

را در ولایت "پکتیا" تخریب کرده و به نیروهای طالبان که مجروحان خود را برای تداوی به این شفاخانه آورده بودند، تیراندازی کردند.

چالش های دولت آیندهٔ رییس جمهور ...

نیز، پس ازاعلام نتیجه از سوی کمیسیون انتخابات در یک کنفرانس مطبوعاتی با دو تن ازمعاونینش محمد قسیم فهیم و کریم خلیلی چهارچوب سیاست های آیندهٔ شان را اعلام نمودند.

طبق آنچه که آقای کرزی در بیانیه های شان اظهار داشتند، تشکیل حکومت وحدت ملی با مشارکت ملی از اهداف عمدهٔ وی به شمار می آید. همچنان حضور نیروهای سیاسی و کسانی که علاقمند به خدمت باشند نیز، از جانب رییس جمهور مورد استقبال قرار گرفت.

دشواری هایی که فراراه حکومت آیندهٔ آقای کرزی قرار دارد، به طور عمده مبارزه علیه فساد اداری، مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر، مبارزه علیه تروریزم که اکنون جهان را تهدید می کند، می باشد. سخن بزرگان است که گفته اند، با یک گل بهار نمی شود؛ باید گفت، تنها رییس کرزی نمی تواند، بر همه دشواری هایی که فراراه کشور عزیز ما افغانستان قرار دارد، فایق آید. دراین موقع، زمانی که چنین فرصتی بدست آمده است، باید تمامی مردم افغانستان دست به دست همدیگر داده در تامین امنیت، آبادانی کشور، آوردن صلح دایمی کوشا باشیم و نگذاریم که دشمنان این مرزوبوم فعالیت های ضد اسلامی و انسانی خود را به نمایش بگذارند. تا باشد که روزی را شاهد باشیم که افغانستان از همه امکانات و پیشرفت هایی که در کشورهای متمدن دنیا مشاهده می شود، افغانستان نیز از جملهٔ کشورهای متمدن و مترقی به حساب آید. حال افغانستان به یک تعاون و همکاری تمامی ساکنانش نیازمند است که رهبر و رعیت دست به دست هم داده در آبادانی کشور خویش سهیم شوند، و با کوشش و تلاش های شبانه روزی از یک طرف در پیشرفت کشور شان نقش فعال داشته و از سوی دیگر، مانع تطبیق پلان و اهداف شوم کشورهای اجنبی و بیگانه در کشور خود شوند که خواهان تداوم جنگ و دربدری مردم افغانستان هستند.

د ننګرهار د زیتونو فابریکه به د زیتونو ۱۰ تنه اچار او ۴۰ تنه ...

پیل شوې وې، خو اوس فابریکه او هم ځلورم او دویم نمبر فارمونه رغول شوي دي

ده د نورو جزئیاتو له ورکولو پرته وویل، چې یاده شوې فابریکه د ۸ میلیونو امریکایي ډالرو په لګښت د بهلابهلو هېوادونو او موسسو په مرسته رغول شوې ده.

هغه زیاته کړه، چې ځلورم نمبر فارم په امریکا پورې اړوندې د ولایتي بیا رغونې ډلې، او دویم نمبر فارم د دولت له بودیجې رغول شوي او د ایتالیا هېواد له دې فابریکې سره د تېلو او اچارو لپاره د ۳۰۰ زرو بوتلو مرسته کړې ده.

ده د ځلورم او دویم نمبر فارمونو د رغونې د لګښت د کچې په اړه هم معلومات ورنه کړل.

هغه وایي، چې د دې فارمونو سرپنې حاصلات به راتول او له هغو څخه به په دې فابریکه کې لس ټنه اچار او ځلوېښت ټنه خالص د زیتونو تېل جوړ شي.

د ننګرهار د کانال ریاست مشر انجنیر حکیم وایي، چې د ننګرهار د اول او دریم نمبر فارمونو د بیا رغونې لپاره هم هڅې روانې دي.

د چارواکیو په وینا، د ننګرهار د ریسو فابریکې په جګړو کې تر زیانمن کېدو مخکې ۸۰۰ تنه کارکوونکي درلودل او اوس دغه کچه ۸۵ تنو ته رالوېدلې ده.

د ناوې ولسوالی د ټولنیزې شورا مرستیال او د اقتصادي کمېټې غړی ووژل شول

نامعلومو وسلوالو تبه ۵ شپه ۵ هلمند ولایت د ناوې ولسوالی، د ټولنیزې شورا مرستیال او د همدې ولسوالی د اقتصادي کمېټې غړی ووژل. د یادې شوې ولسوالی یو تن قومي مشر د نوم نه ښودلو په شرط د لړم پر ۲۰ مه، وویل چې تېرمانښام د دې ولسوالی د ټولنیزې شورا مرستیال حاجي عبدالله جان او د همدې شورا د اقتصادي کمېټې غړی ملا محمد انور ناپېژاندو وسلوالو لخوا په خپله سیمه هزارس، کې وژل شوي دي. دغه قومي مشر وویل چې لومړی دغه کسان له خپلو کورونو ویستل شوي او بیا په بهلابهلو سیموکې په ډزو وژل شوي دي. هغه یر دولت نیوکه وکړه، چې د قومي مشرانو او مخورو په ساتنه کې پاتې راغلی دی. د هلمند د والي ویاند محمدداوود احمدي وویل، چې دغه کسان تېره ورځ مازیګرمهال لادرکه شوي وو او بیا یې وروسته په سیمه کې مړي موندل شوي دي. د پژواک خبري آژانس د رپوټ له مخې، یاده شوې ټولنیزه شورا شاوخوا یوه نیمه میاشت مخکې جوړه شوې، چې نړدې شل ورځې مخکې یې رییس حاجي میرولي خان هم د ناپېژاندو وسلوالو لخوا د دې ولسوالی د عینک په سیمه کې وژنتول شو، چې بیا یوه ورځ وروسته یې مړی وموندل شو. تر دې مهاله د یادو شویو کسانو د وژنې مسوولیت چا پر غاړه نه دی اخیستی.

فرمایشي ایتلافي او مشارکتي حکومتونه ستونزې زیږوي

میاګل اروال

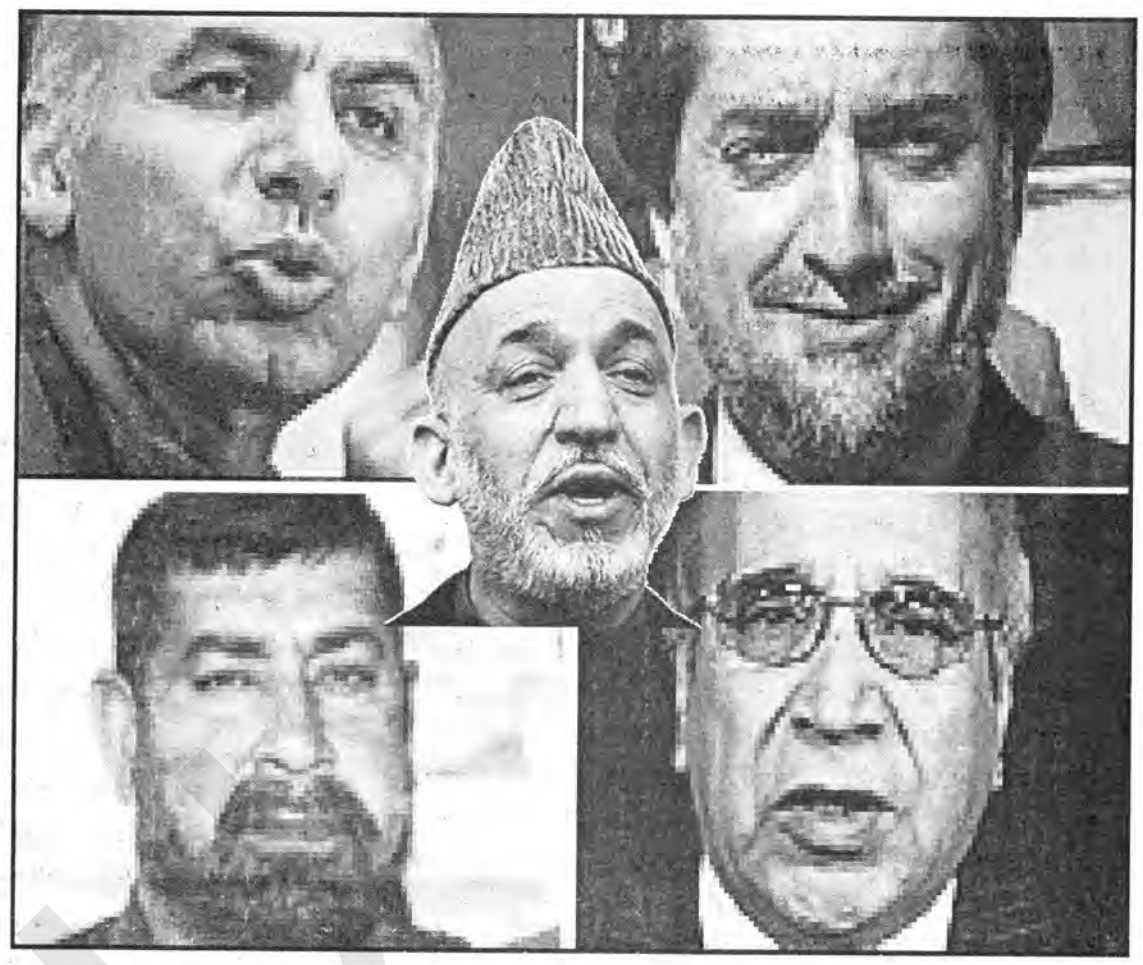

نن سبا که خیر وي ښاغلي حامد کرزی به د دویم ځل لپاره په اصطلاح د منتخب ولسمشر په توګه د لوړې مراسم ترسره کړي او ورپسې به د خپل حکومت (اجراییه قوې) یا کابینې د وزیرانو او خپلواکو ریاستونو ډله د هېواد ولسي جرګې ته د باور د رایې اخیستلو لپاره ور وپېژني. دا چې ښاغلی کرزی څنګه وټاکل شو، قانوني مشروعیت لري او که نه، دا پېښې تېرې شوې بللای شو. هغه څه چې په دې ورځو کې یې بازار ګرم دی، هغه د راتلونکي حکومت څرنګوالی دی. ځینې کړې د ایتلافي حکومت او ځینې بیا د ملي مشارکت په نامه د حکومت جوړولو ډنډورې غږوي. د هغو ډنډورو له مخې چې له همدې امله غږول کېږي، داسې اټکل کېږي چې بیا به «هماغه دیګ او هماغه شلغم وي» یانې دا چې که خبره همداسې روانه وي، نو دغه راز ایتلافي حکومت به د ملي مشارکت اداره وي او د ملي مشارکت اداره به همداسې ایتلافي اداره وي، لکه چې ده.

ایتلافي حکومتونه په ټوله نړۍ کې شته، هلته ګوندونه ایتلافونه سره کوي، په دې توپیر چې هغوی د ایتلافي اداري د چلولو اخلاق لري، اصولو او پروتوکولونو ته یې وفادار وي. هلته ګوندونه په خلکو کې محبوبیت لري، هغوی په راتلونکي کې د ښه نوم د ګټلو لپاره خپل ښه شخصیتونه حکومت ته وړکوي. په افغانستان کې خو الحمد الله نه ملي افغانستان شموله ګوندونه شته او نه هم داسې شخصیتونه، چې څوک یې وپېژني. دا به څنګه مشهور لوبدلي، د دې انحصار ماتول په کار دي.

بله دا چې د ملي مشارکت په پلمه یو شمېر کړې غږ پورته کوي، هغه د څه لپاره؟ د دې لپاره چې دا ځل به په دې پلمه وکړای شي د ببلابېلو قومونو حقوق د ملي مشارکت په نوم تر خپټې لاندې کړي. تر اوسه حویې د ګوندونو، تنظیمونو په نوم ایتلافي حقوق وخوړل، دا ځل به د ملي مشارکت په نوم همدغه ټیکه داران بیا خوندونه اخلي. په ملي مشارکت کې دا افرادو معرفي کولو ته اړتیا نشته، چې زاړه ټیکه داران دې په بله څېره کې ګوند وي چې د ۵۰۰ تنو د ګډون په نامه فعالیت کوي. د هېواد روان بحراني حالت ته ګورئ او د ټوکو دغو ګوندونو ته.

دا چې نه منل شوي سیاسي ګوندونه نشته او نه هم ملي شخصیتونه لري، د دغه راز ګوندونو ایتلاف هم نشي کېدای او که په غوښه جوړ او په شوروا مرور شخصیتونه سر راټول شي، دوی به دا وطن او حکومت له بدو نه بدتر حالت ته ورسوي. په دې برخه کې د جهادي تنظیمونو، د وخت عبوري حکومتونو او په داخل کې د خلک، پرچم د ګوندونو تجربې شته. هغوی اړوندې اداري خپلې مستعمرې بللې، له وزیره تر فقیره ټول غږي به په یوه وزارت کې سره راټول وو. بل چا ته آن دا چې د مراجعینو په څېر هم اجازه نه وه. که به په تصادفي ډول هغه مستعموري اداري ته ورپېښ هم شو، ټولو به ورته دیوه مخالف او دښمن په څېر کتل، چې دا څنګه دلته راغلی دی.

که بیا هم پرهمدغو بنسټونو ایتلافي حکومت جوړېږي، نو دا ځل دې خیر وي چې دغه راز اداري به له دې هېواد نه څه جوړ کړي. که په دې خبره غور وکړو، چې افغانستان د ایتلافیونو کور دی او که د ټولو افغانانو ګډ کور دی. ایا د افغانستان د ملکیت حق، همدغو څو پېژندل شویو باندونو ته رسېږي او که په دې ملکیت کې عام افغانان هم برخمن دي. دا هېواد او حکومتي نظام یې د څو ټیکه دارانو میراث دی او که ټول افغان ولس ته دا حق ور په برخه دی، دا چې په هر نوم د افغانستان رژیم د څو کړیو په انحصار کې روانې وي. یوه جهادي قوماندان ته چې اوس وفات شوی، له نوم اخیستلو به یې ډډه وکړو، د هغه تنظیم ته د ښوونځي سرمعلمیت ور په برخه شو. هغه قوماندان صاحب د دې مقام لپاره خپل دهقان ورمعرفي کړ. هغه دهقان سواد نه درلود. چا دغه قوماندان ته وویل، چې سرمعلم باید باسواده او عالم سړی وي، ستا دهقان خو له سواده هم بې برخې دی. هغه ورته وویل: «دا زما برخه ده، زه پوهېږم کار مې، چې هر څوک په کې مقرروم، دا په ما پورې اړه لري.» نو که کرزی صاحب له دغه راز او یا د خپلو واکمنیو، موقتي، انتقالي او په اصطلاح له تېرې انتخابي تجربې څخه پند وانخلي او بیا هم زړو ازمویل شویو ناکامو پالیسیو ته دوام ورکړي، دا ځل به داسې دایمي خساره ومومي، چې نوم به یې په نومونو کې هم ورک شي.

نو که کرزي صاحب ته په کار ده، چې دا ځل له جرات څخه کار واخلي، د خپل کاري تیم په ټاکلو کې دې کار اهل کار ته وسپاري، چې دا دیني امانت دی، دا امانت دې صادقو، پر دین او طن مینو افغانانو ته وسپاري، چې ده او افغان ولس او هېواد ته دایمي نېکمرغي او ترقي ور په برخه شي. که دا ځل بیا د ځینو، تهدیدونو، وېرو، مصلحتونو او سازشونو ښکار شي، نه دا چې راتلونکي به یې څنګه وي، بلکې د دوام او نه دوام پوښتنه به یې هم په هېواد، سیمه او نړۍ کې خوره شي او هلته به پوه شي چې: «به این راهی که میروی به ترکستان است؟!»

فاعتبرو یا اولي الابصار

امریکاییان و تسلیحات اتومی پاکستان

امریکا و اردوی پاکستان ظاهرا بر سر تدابیری برای حفاظت از تسلیحات اتومی پاکستان به توافق رسیده‌اند.

خبرگزاری سوییس گزارش داد، آنگونه که سیمورهرش، خبرنگار امریکایی در تازه‌ترین شمارهٔ مجلهٔ "نیویارکر" فاش کرده، قرار است، کندک های ویژهٔ امریکایی در صورت وقوع بحران برای حفاظت مضاعف از زرادخانهٔ پاکستان، وارد عمل شوند.

در همین حال قرار است، اردوی پاکستان پول بیشتری برای آموزش، امکانات و لیلیهٔ سربازانش دریافت کند. هرش این گزارش را بر مبنای گفتگوهایش با مقام های پیشین و کنونی در واشنگتن و پاکستان، تهیه کرده است.

بر اساس این گزارش، کارشناسان منع اشاعهٔ تسلیحات اتومی در وزارت امور خارجهٔ امریکا معلوماتی دربارهٔ قوماندانی زرادخانهٔ پاکستان و سیستم امنیتی آن به دست آورده‌اند. دلیل این امر نگرانی از آن است که افراطیان عضو اردوی پاکستان کودتا کرده و کنترول تاسیسات تسلیحاتی را به دست آورده یا این تسلیحات را به دست آورند. مدت‌ها بود که دربارهٔ اقدام های امریکا برای تضمین تسلیحات اتومی پاکستان گمانه‌زنی‌هایی مطرح می‌شد.

ماه می لئون پانتا، رییس سیا گفته بود، امریکا در این باره که همه تسلیحات اتومی پاکستان کجا نگهداری می‌شود، آگاهی ندارد.

وی در مصاحبه‌یی با ولت در پاسخ به اینکه آیا جای تسلیحات اتومی پاکستان را امن می‌داند، گفته بود: "آنچه نمی دانیم، این است که همه مکان‌های نگهداری این تسلیحات کجا است. ما تلاش داریم، این محل‌ها را مشخص کنیم."

پس از آنکه در ماه اکتوبر یک قوماندان طالبان به مقر پر از نیروی اردوی پاکستان در راولپندی حمله کرد، دوبارهٔ توجهات به امنیت زرادخانهٔ اتومی پاکستان جلب شد. افراطیان توانستند، در این حمله به ساختمان مسکونی اردو، ده‌ها تن را گروگان بگیرند. کندک های ویژه تازه پس از ۲۲ ساعت توانستند، گروگان‌ها را آزاد کنند.

پاکستانی‌ها بهت‌زده بودند که چگونه شورشیان توانستند، تا قلب قدرتمندترین دستگاه امنیتی این قدرت اتومی نفوذ کنند. در خارج از این کشور هم، پس از این حمله، نگرانی‌هایی دربارهٔ امنیت تسلیحات اتومی پاکستان مطرح شد.

هیلری کلنتن، وزیر امور خارجهٔ امریکا در آن زمان به صورت رسمی دلیل برای آشفتگی نمی‌دید. با این حال به گفتهٔ وی، افراطیان تهدید فزاینده یی برای اقتدار دولت اسلام‌آباد هستند.

وی گفت: "اما ما به دولت پاکستان و کنترول اردوی این کشور بر تسلیحات اتومی‌اش اطمینان داریم."

اما اکنون گویا نظر امریکا تغییر کرده است.

برنامهٔ هسته‌یی پاکستان:

برآوردها از تسلیحات هسته‌یی پاکستان ص۳

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۵ ۶۲ ۰۷۰۰
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجنیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com